

ما با تأمل و تدبر در قرآن، به میزان توانایی و همت خود می توانیم از بسیاری حقایق آگاه شویم.

عقل همچنان که با تفکر در جهان هستی و پدیده های آن به شناخت هایی می رسد می تواند، با تدبیر در کتاب الهی نیز با برخی از حقایق جهان آشنا شود. این امر بستگی به میزان آگاهی و دقت محقق و مفسر وحی دارد.

هر دانشمندی که قواعد تدبیر و اندیشه ورزی در وحی را بیشتر رعایت کند، بهتر می تواند به حقایق و زوایای آن پی ببرد.

نکات تستی درس 7

1. حس

1) ابزار شناخت بسیاری از موجودات مادی و محسوس

2) شناخت موارد جزئی 3) پایه زندگی انسان 4) گاهی خطا میکند

5) بسیار معتبر است زیرا اشتباه خودش را تصحیح می کند و شناخت خطا از راه حواس ممکن است

6) ابزار های حسی محدود است

7) نشانه ارزش و اعتبار شناخت حسی : 1) زمینه تفکر عقلی است 2) درک تفاوت و تمایز اشیا

نکته: شناخت های حسی متفاوت از اشیا این امکان انسان می دهد که به کمک عقل خود از اشیا، استفاده های مختلف بکند

2. عقل

1) گستردگی تراز حس 2) شناخت امور محسوس و غیر محسوس 3) شناخت کلی

3. قلب

1) یعنی دل 2) ابزار شناخت شهودی 3) ابزار همه عارفان 4) بی واسطه

4. وحی

1) ابزار ویژه و خاص پیامبران 2) ابزار شناخت وحیانی برای انسان‌ها با واسطه پیامبران است
انواع شناخت: 1. حسی 2. تجربی 3. عقلی 4. درونی 5. شهودی 6. وحیانی

1. شناخت تجربی

1) از همکاری عقل و حس بدست می‌آید
2) عقل داده‌های حسی را میگیرد و تجزیه و تحلیل میکند و از مفاهیم جزئی، قوانین کلی می‌سازد
3) پی بردن به اسرار و رموز طبیعت = شناخت تجربی = شناخت قوانین طبیعت
4) قواعد عقلی شناخت تجربی: 1) اصل علیت 2) اصل ساخت 3) اصل یکسان عمل کردن طبیعت
نکته: مبانی شناخت طبیعت همان قواعد عقلی شناخت تجربی است - مبانی عقلی علوم تجربی، یافته‌های عقلانی اند که در تجربه به کار می‌روند
5) نظر فیلسوفان در مورد مبانی علوم تجربی:

1. ارسسطو: یکی از اولین دانشمندانی که مبانی علوم تجربی را پایه گذاری کرد - شاگرد افلاطون بود
یک دانشمند علوم طبیعی بود - در کتاب طبیعیات مبانی طبیعت شناسی را بیان کرده است
2. ابن سینا: قانون علیت عقلی است نه محسوس و تجربی - اصل علیت از قواعد اولیه عقل است
قانون علیت از تجربه و آزمایش بدست نمی‌آید
قانون علیت پایه و اساس هر تجربه‌ای است
اصل علیت یک پیش فرض است و نباید به دنبال کشف علیت بود
باید بوسیله اصل علیت دنبال کشف امور بود